

[Hans Kjør.]

forener modenhed med selvstændig handlekraft.

Vel, oppositionen kan kritisere os for, at den økonomiske politik ikke tilstrækkelig hurtigt har ført til tilstrækkelig gode resultater, og det gjorde hr. Per Hækkerup da også. Men heroverfor står den kendsgerning, at socialdemokratiet har modarbejdet neddæmpningen ved på en række områder at kræve større offentlige udgifter, ved at modsætte sig de beskæringer, som regeringen har gennemført, og ved gang på gang at undlade at tage medansvar for de indtægter, der har været nødvendige. Jeg ved ikke, om man kan kalde denne holdning, eller hvad man nu skal kalde det, for ansvarlig politik. Tror nogen, ja, tror socialdemokratiet selv, at en økonomisk politik efter sådanne retningslinjer havde gavnet samfundsøkonomien? Jeg har vanskeligt ved at forestille mig det.

Heller ikke det indkomstpolitiske initiativ, som regeringen tog som supplement til finans- og pengepolitikken, har fundet nåde i socialdemokratiet. Nu er indkomstpolitik vel ikke andet end et udtryk for at prøve på at etablere sund fornuft, erkende sammenhængen mellem pengeindtjening og realindtjening. Men hvad er det egentlige grundlag for socialdemokratiets kritik af indkomstpolitikken? Er det den kendsgerning, at de samfundsgrupper, hvor det offentlige påvirker indtjeningsgrundlaget, denne gang blev holdt inden for den afstukne ramme? Eller er det den omstændighed, at aftalen om en ændring af dyrtidsreguleringen er smittet af på det private arbejdsmarked? Eller er det, fordi regeringen valgte forhandlingsvejen og accepterede parternes tilsagn om at holde overenskomstens resultat inden for de samfundsøkonomiske hensyn? Er det accepten af, at overenskomstresultaterne i så høj grad koncentreredes om løsning af lavtlønsproblemer, derunder kvindelønninger? Eller er det det, at regeringen med prisloven har søgt at modvirke, at resultaterne for de lavtlønnede igen sættes over styr ved almindelig lønglidning uden produktionsdækning, og samtidig med denne lov søgte at bremse det evige kapløb mellem priser, lønninger og omkostninger? For det er jo det, der ligger i disse spørgsmål, der er den indkomstpolitiske indsats.

Der er fremkommet skepsis over for, om det er lykkedes at bremse den generelle lønglidning. Hr. Per Hækkerup nævnedes et løsevet citat fra vismændenes rapport. Men der var også nogle interessante betragtninger i den samme rapport, hvormed vismændene begrundede denne opfattelse, nemlig den reaktion, der var på prislovgivningen herhjemme. Viser det sig nu, at lavtlønsforbedringerne igen overhales, så er det da i højere grad en fallit for den solidaritetspolitik, som fagbevægelsen tillægger så stor vægt foran en overenskomstsituation, og så må det snarere give anledning til, at man indser nødvendigheden af at fortsætte med indkomstpolitiske initiativer og forstærke dem.

At prislovgivningen har fremkaldt kritik hos erhvervene, er mere forståeligt. Jeg har før sagt, at restriktive hånd er ubehagelige at arbejde under, og at målsætningen må være at få etableret sådanne økonomiske tilstande, at båndene kan fjernes. Men jeg er stadig overbevist om, at en stadig voksende del af erhvervslivet får forståelse for det nødvendige sigte med loven: at vi ikke undergraver vor konkurrenceevne, at vi ikke igen som i 1960'erne kommer i toppen blandt de lande, hvor inflationen rider stærkest, men formår at holde os i nederste halvdel, hvor vi har befundet os det sidste års tid. Disse muligheder bør ikke sættes over styr. At prisstabiliteten, som vi havde opretholdt igennem et halvt års tid, ikke kan fastholdes, er jo ikke overraskende. Det var bebudet under behandlingen af prisloven og bekræfter kun nødvendigheden af at bremse op for en for hastig prisudvikling.

Den glædelige omstændighed, at et stærkt voksende antal virksomheder kommer en ændring af aktieselskabsloven i forkøbet ved større åbenhed om regnskaber og beretning, har åbenbart forhold, som har rejst en kraftig debat. Jeg tænker på F. L. Smidths kritik af monopoltilsynets praksis. Det er da værd at notere, at denne kritik i hvert fald dementerer det postulat, som socialdemokratiet motiverede sin historiske holdning til prislovgivningen med, nemlig at bortfaldet af § 24 i monopolloven skulle være en særlig uacceptabel favorisering af de tidligere § 24-virksomheder. Det tyder dette ikke ligefrem på.

Da jeg selv fra denne talerstol tidligere har rejst spørgsmål om monopoltilsynets